



คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๔ /๒๕๖๐

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ เกี่ยวกับบันทึกชี้แจงข้อเท็จจริง

ผู้อุทธรณ์ : นาง [REDACTED]
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต ๒

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาง [REDACTED] ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ขอคัดสำเนาหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ฉบับที่ ศธ ๐๔๑๑๓/๐๔๓.๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และเอกสารต่าง ๆ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง เพื่อนำไปประกอบสำนวนคดีต่อศาล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๑๓/๐๕๘ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๙ ถึงผู้อุทธรณ์ แจ้งเปิดเผยสำเนาหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ฉบับที่ ศธ ๐๔๑๑๓/๐๔๓.๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แต่ปฏิเสธการเปิดเผยสิ่งที่ส่งมาด้วยตามหนังสือฉบับดังกล่าว เนื่องจากเป็นบันทึกการชี้แจงข้อเท็จจริงของนาง [REDACTED] ที่ชี้แจงเรื่องการกู้ยืมเงินต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จะเปิดเผยโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลมิได้ ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ หนังสือชี้แจงของผู้อุทธรณ์ คำชี้แจงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่จัดส่งมาและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ได้มอบอำนาจให้นาย [REDACTED] นักจัดรายการข่าวเพื่อชาวบ้าน มีหนังสือถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ว่าผู้อุทธรณ์ได้รับความเดือดร้อนจากการที่นาง [REDACTED] ซึ่งเป็น

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๔ /๒๕๖๐

ข้าราชการครูโรงเรียนบ้านหนองบัวคูสองห้อง จังหวัดมหาสารคาม ได้ยืมเงินจากผู้อุทธรณ์เป็นจำนวนเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท ตกลงคิดดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ แต่นาง [] ไม่ยอมใช้เงินคืน จึงขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของนาง [] เรียกให้นาง [] นำเงินต้นและดอกเบี้ยมาคืนให้ผู้อุทธรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ปรากฏหลักฐานการกู้ยืมเงิน จึงสั่งการให้ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวคูสองห้องในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง พร้อมทั้งรายงานให้ทราบ ซึ่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวคูสองห้องได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยนาง [] ได้มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินดังกล่าว ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุทธรณ์กับนาง [] ต้องบังคับกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ มีอาจก้าวล่วงสิทธิและหน้าที่ของคู่กรณีได้ หากคู่กรณีประสงค์จะใช้สิทธิทางกฎหมายย่อมเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน และได้มีหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๔๑๑๓/๐๔๓.๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ พร้อมสำเนาหนังสือโรงเรียนบ้านหนองบัวคูสองห้องโดยมิได้รับรองสำเนาถูกต้องแจ้งให้นาย [] ทราบ

ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ ขอความอนุเคราะห์ให้ช่วยเหลือ โดยมีสาระสำคัญว่า ตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ได้กรุณาตรวจสอบข้อเท็จจริง และได้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้วนั้น ผู้อุทธรณ์ได้พิจารณาจากบันทึกข้อเท็จจริงของนาง [] ตามบันทึกลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แล้ว ไม่ตรงกับความเป็นจริง ถึงแม้จะยอมรับว่าเป็นหนี้บางส่วนแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่มีหลักฐานหรือพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือมาประกอบข้อเท็จจริง เป็นการกล่าวอ้างขึ้นอย่างลอย ๆ เพื่อความเป็นธรรมของทั้งสองฝ่าย ผู้อุทธรณ์จึงขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ เรียกนาง [] มาให้ถ้อยคำต่อหน้าผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา เพื่อที่จะได้ตกลงกันในวันทักสัญญาว่าจะชดใช้กันอย่างไร แต่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ได้มีหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๔๑๑๓/๐๐๔ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว และได้แจ้งให้นาย [] ผู้ขอความอนุเคราะห์ให้ช่วยเหลือทราบแล้ว โดยเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุทธรณ์กับนาง [] ต้องบังคับกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ มีอาจก้าวล่วงสิทธิและหน้าที่ของคู่กรณีได้ หากคู่กรณีประสงค์จะใช้สิทธิทางกฎหมายย่อมเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน



คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๕ /๒๕๖๐

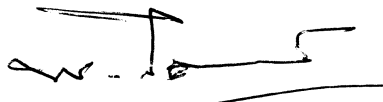
ผู้อุทธรณ์จึงมีคำขอข้อมูลข่าวสาร คือ หนังสือลับ ที่ ศธ ๐๔๑๑๓/๐๔๓.๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และเอกสารประกอบ พร้อมรับรองสำเนา จำนวน ๒ ชุด เพื่อนำไปประกอบการดำเนินคดีต่อศาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ได้เปิดเผยหนังสือฉบับดังกล่าวให้แก่ผู้อุทธรณ์ แต่ปฏิเสธการเปิดเผยบันทึกข้อความชี้แจงของนาง [] ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกักเงินต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวคูสองห้อง เนื่องจากข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และมีการกล่าวอ้างถึงบุคคลภายนอกโดยระบุชื่อ อันเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่ได้รับการยืนยันข้อเท็จจริงว่าบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับคู่กรณีจริงหรือไม่ หากเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลเกินสมควร ประกอบกับความสัมพันธ์ของคู่กรณีเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะ คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ไม่อาจกล่าวล่วงสิทธิและหน้าที่ของคู่กรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะได้ หากเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจเป็นช่องทางให้หน่วยงานของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับคู่กรณีในการติดตามทวงหนี้ ก่อให้เกิดความไม่เป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวมทั้งอาจเป็นแนวทางปฏิบัติในการทวงหนี้ในอนาคต จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ บันทึกข้อความของนาง [] ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีการกักเงินจากผู้อุทธรณ์ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ สั่งการให้ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวคูสองห้องในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นที่ยุติแล้วว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ไม่มีอำนาจดำเนินการ เนื่องจากความสัมพันธ์ของคู่กรณีตามเรื่องร้องเรียนดังกล่าวต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้อุทธรณ์เป็นผู้มอบอำนาจให้นาย [] เป็นผู้ร้องเรียน จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงในข้อมูลข่าวสารควรมีโอกาสได้รับทราบข้อมูลข่าวสารนั้นเพื่อใช้ปกป้องส่วนได้เสียของตน ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ให้นาย [] ทราบตามหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๔๑๑๓/๐๔๓.๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และผู้อุทธรณ์ก็ได้รับทราบเนื้อหาในข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์แล้ว ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงควรเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้



คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๔ /๒๕๖๐

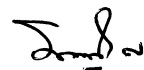
ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์


(นายพรพล ไตรทศาวิทย์)

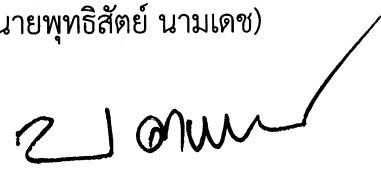
หัวหน้าคณะที่ ๑

พลโท 
(สุขสันต์ สิงห์เดช)

กรรมการ


(นายพุทธิสัทย์ นามเดช)

กรรมการ


(นายบัณฑิต ตั้งประเสริฐ)

กรรมการ


(นางการดี เลียวไพโรจน์)

กรรมการ


(นางอัจฉรา อุณหเลขกะ)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐